

Teus Twigt, financieel expert tegen wil en dank

Al doende leert men

Op een dag krijg je het stempel FINANCIIEEL DESKUNDIGE. Dat is heel bijzonder, zeker voor iemand die helemaal geen ambities koesterde in die richting.

Teus Twigt geeft de cursus Financieel Management bij VOB, maar hoe dat zo gekomen is, is verrassend. Hij heeft natuurkunde gestudeerd en filosofie, werkte (heel kort) in het onderwijs werd redacteur exacte vakken in het 'tertiair onderwijs' bij Wolters-Noordhoff. 'Eigenlijk was ik uitgever, maar dat klonk toen nog te commercieel.' Teus vervolgde zijn carrière als adjunct-directeur van Cito in Arnhem, werd uitgever bij Educaboek (nu EPN en onderdeel van Wolters Kluwer) en was daarna tot 2000 directeur bij Deltapress. In dat jaar richtte hij Syntax Media op, uitgeverij op het grensvlak van hbo en beroepspraktijk. Zo op het eerste gezicht geen financieel georiënteerde voorgeschiedenis. 'Nee,' zegt Teus, 'Op de middelbare school heb ik wel boekhouden gehad, maar in de natuurkunde- en filosofiestudie is geen enkel financieel spoor te vinden. Wel heb ik als uitgever hier en daar een cursus gedaan. Toen de algemeen directeur van Cito een poosje uitviel wegens ziekte, moest ik me er al iets meer in verdiepen en bij Deltapress moesten veel administratieve veranderingen worden doorgevoerd, dus daar is mijn kennis van een gezonde bedrijfsvoering flink gegroeid. Ach, en je leest nog eens een boek', voegt hij er laconiek aan toe.

Emmertjes met geld

Na de oprichting van Syntax Media kwam het er niet meteen van om de uitgeverij volume te geven; er was ander werk aan de winkel. Veel instanties die behalve aan hun corebusiness aandacht en geld besteden aan het maken van publicaties, riepen Teus als adviseur te hulp. 'Aan de schoolbegeleidingsdienst in Rotterdam was een uitgeverij verbonden. De dienst werd gesubsidieerd; de uitgeverij moest zichzelf bedruipen. Dat ging niet goed, niet omdat er financiële problemen waren, maar omdat er administratief orde op zaken moest worden gesteld. Als je van subsidie leeft, krijg je aan het begin van het jaar een emmer geld, en je moet vooral zorgen dat die aan het eind van het jaar leeg is, anders kun je het teruggeven. Een gesubsidieerde instelling is voortdurend bezig met de vraag hoe ze dat geld op een verantwoorde manier kan verdelen. Bij een bedrijf zit het anders in elkaar: dat begint met een lege emmer en hoopt dat er aan het eind van het jaar op de bodem van die emmer wat overblijft. Dat zijn heel verschillende uitgangspunten en die vragen om verschillende manieren van denken. Dat betekent ook dat de administratie zo moet worden ingericht dat het proces gemakkelijk te bewaken is. De administratie moet gegevens opleveren die het mogelijk maken het proces te sturen in de loop van het jaar. Je wilt weten hoe de stand van zaken is: gaat het goed, gaat het niet goed? De boekhouding van een subsidieorganisatie als de schoolbegeleidingsdienst is domweg niet geschikt om een bedrijf in te stoppen. Zo kon het gebeuren dat er voor tweeënhalve ton boeken was geleverd, maar nooit gefactureerd. Dat vroeg om aanpassing van structuur, methodieken en boekhouding. Daar heb ik me mee bemoeid.'

Terugkerend probleem

Ook het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid *Nibra* klopte aan voor advies. Als je brandweercommandant wilt worden, moet je daar naartoe, want het is van oudsher ook de Brandweeracademie. Het instituut is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan en het ontvangt voor een aantal taken een rijksbijdrage, zoals de leergangen Brandweermanagement. 'Dat is de opleiding tot brandweerofficier', licht Teus toe. 'Maar al die andere 25.000

brandweermannen en -vrouwen in Nederland moeten ook voortdurend worden bijgeschoold. Bovendien hanteert de brandweer een rangen- en standensysteem. Wie een trapje hoger wil, moet examen doen. Dat lesmateriaal wordt allemaal bij de Brandweeracademie gemaakt. Het is dus een educatieve uitgeverij met een gigantische markt. In het kader van de terugtrekkende overheid gaf diezelfde overheid daarom de boodschap aan *Nibra*: jullie zijn een kennisinstituut, jullie hebben expertise, ga er maar mee de boer op. Jullie moeten leren dat er geld te verdienen is. *Nibra* redeneerde: we zijn uitgever en uitgevers verdienen geld. Daarop werd de uitgeefunit even apart gezet. De eerste commerciële unit die geld zou gaan vragen voor de dingen die ze maken.’ Die unit riep Teus’ hulp in toen ze tot de ontdekking kwam dat het boekhoudpakket niet geschikt was voor een commerciële activiteit. Een boekhoudpakket dat door eenderde van de Nederlandse bedrijven wordt gebruikt, dus Teus had het lek vrij snel boven: ‘Weer het probleem dat de inrichting van de administratie domweg niet geschikt was om de juiste gegevens op te hoesten die een uitgeverij nodig heeft om het proces te sturen. Het lukte ze niet inzicht krijgen in de kosten van het maken van een boek en wat het opleverde.’

Het is een steeds terugkerend probleem. Teus geeft nog een voorbeeld. Scouting Nederland geeft een aantal bladen uit, maar krijgt steeds minder subsidie. Ze weten dat het maken van een blad veel geld kost, maar waaraan ze precies geld uitgaven? Ze hadden geen idee. Uit de administratie konden ze geen relevante gegevens per nummer herleiden. Duidelijk was dat ze in januari veel geld hadden uitgegeven. Helaas was er in die maand geen nummer verschenen. ‘Alle facturen werden geboekt op datum van ontvangst en dat resulteerde in een enorme bult “blad”. Wel was af te lezen dat in een bepaalde maand een bedrag aan de drukker was betaald. Voor welk nummer? Geen idee. Ook in dit geval was het een kwestie van organisatie van de administratie.’

In company cursussen

Terugblikkend concludeert Teus dat hij ongewild en onbedoeld in dit soort dingen is gerold zonder dat hij specialist was. Inmiddels was hij bij VOB/Boekacademie als studiebegeleider ingelijfd en ook daar kwam van het een en ander. Het VOB verzorgde in company opleidingstrajecten bij uitgevers als Malmberg, PCM, Swets & Zeitlinger en Nijgh en als er iets met financiën was, werd Teus gevraagd een sessie te verzorgen. ‘Door die cursussen moest ik vooraf met de controller van het bedrijf praten, met de directie of andere financiële mensen. Daar heb ik weer een heleboel van geleerd en het is leuk inzicht te krijgen in de verschillende manieren van aanpak.’

En dan nu de cursus Financieel Management. Die bestond al een poosje, maar werd geschreven en gegeven door een accountant. Teus herschreef de syllabus die wordt gebruikt. ‘Niet heel veel, hoor, maar de voorbeelden zijn nu toegespitst op het uitgeefbedrijf. Dat spreekt de deelnemers meer aan. In 2005 gaf ik de cursus voor het eerst aan een select doch gemêleerd gezelschap van vijf mensen, onder wie iemand die met een pluk boeken onder zijn arm van de grote uitgeverij waar hij werkte, voor zichzelf begon. Daar is de cursus heel geschikt voor, want het maakt je een stuk weerbaarder als je een gesprek met de accountant of de bank moet voeren als je je plannen wilt realiseren. De deelnemers krijgen inzicht in de financiële beginselen van (uitgeef)bedrijfsvoering. Aan de orde komen onder andere, financieel-economisch beheer, investeringsbeoordeling, bedrijfsfinanciering en externe financiële verslaglegging.’

[kadertje]

Geïnteresseerd in de cursus Financieel Management? Kijk dan op www.vob.nl

[einde kadertje]

[kadertje]

Syntax Media

Ondanks de drukke advies- en interimklussen vond Teus Twigt toch tijd zijn uitgeverij 'volume te geven'. Hij heeft de HERON-reeks overgenomen van Bohn Stafleu Van Loghum. Deze boeken voor laboratoriumonderwijs en beroepspraktijk worden geactualiseerd en ook zijn er nieuwe titels verschenen.

Twee andere poten zijn Bakens (opleidingsboeken over uiterlijke verzorging) en het fonds Veiligheid, dat gestaag groeit en behalve boeken een vakblad voor veiligheidskundigen bevat.

Meer informatie is te vinden op: www.syntaxmedia.nl

[einde kadertje]

[quotes]

'Zo kon het gebeuren dat er voor tweeënhalve ton boeken was geleverd, maar nooit gefactureerd'

'Wel was af te lezen dat in een bepaalde maand een bedrag aan de drukker was betaald. Voor welk nummer? Geen idee'